	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 1 из 12

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
ұлттық өнер академиясы қабылдау
комиссиясының төрағасының у.м.а.

Ш. Ергөбек

(2026 жылғы «30» «сәуір»

№10 Ғылыми кеңес хаттамасы)

7M02158 - «СӘНДІК ӨНЕР»

(Бейіндік оқыту – 1 жыл)

**БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША МАГИСТРАТУРАҒА
ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2026

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі	Стр. 2 из 12

1.ӘЗІРЛЕНДІ

Беристенов Ж.Т. философия ғылымдарының кандидаты, ЖАК профессоры.
Базарбаева Р.Е. ЖАК профессоры.

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Сәндік өнер» кафедрасының отырысы
Хаттама № 9 « 07 » _____ 04 _____ 2026ж.

«Сәндік өнер» кафедрасының меңгерушісі _____ А.С.Талдыбаева

3.КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор _____ Қ.З.Халықов

Ғылыми кадрларды даярлау бөлімінің басшысы _____ А.А.Кульшанова

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 3 из 12

Магистратура бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғары білім берудің осыған дейінгі деңгейі (бакалавриат) бағдарламасының көлеміне сай құрастырылған.

7M02158-«Сәндік өнер» білім беру бағдарламасы (бейіндік оқыту – 1 жыл) магистратураға қабылдау келесі бағыттар бойынша білім алғандарға рұқсат етіледі:

- 5B041300 – «Кескіндеме» («Станоктік кескіндеме»)
- 5B041300 – «Кескіндеме» («Монументалды кескіндеме»)
- 6B02135 – «Кескіндеме» («Станоктік кескіндеме»)
- 6B02136 – «Кескіндеме» («Станоктік кескіндеме»)
- 6B02136 – «Кескіндеме» («Монументалды кескіндеме»)
- 6B02185 – «Кескіндеме» («Станокті кескіндеме, Монументалды кескіндеме»)
- 5B041500 – «Мүсін»
- 6B02186 – «Мүсін»
- 5B041400 – «Графика»
- 6B02187 – «Графика» («Кітап графикасы»)
- 5B042100 – «Дизайн»
- 5B042000 – «Сәулет өнері»
- 6B02190 – «Дизайн» («Саулеттік дизайн»), («Графикалық дизайн»), («Ланшафттық дизайн»), («Өнеркәсіптік дизайн»)
- 6B02197 – «Мода, дизайн» («Мода и дизайн костюма»)
- 6B02190 – «Мода, дизайн» («Дизайн»)
- 6B02197 – «Сән және дизайн» («Театр және кино костюмінің дизайн»)
- 6B02193 – «Сахна костюмі»
- 6B02189 – «Сән және дизайн»
- 5B041000 – «Сценография»
- 5B010700 – «Бейнелеу өнері және сызу»
- 5B040600 – «Анимация»

Артықшылық беріледі:

- Бейін бойынша кәсіби тәжірибесі бар тұлғаларға;
- Бейін бойынша маңызды шығармашылық жобалардың авторларына, халықаралық және республикалық шығармашылық конкурстардың жүлдегерлері мен лауреаттарына;

Бейіндік бағыттағы магистратураға мамандығы бойынша кемінде 10 жыл еңбек өтілі бар, сондай-ақ олардың жетекшілігімен жүзеге асырылған арт-жобалар тәжірибесі мен марапаттары бар мамандардың құжаттары қабылданады.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 4 из 12

I. 7M02158 - «СӘНДІК ӨНЕР» (Бейіндік оқыту – 1 жыл) БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНА ОҚУҒА ТҮСУШІЛЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

1. Магистратураға тапсырушының келесідей түсінігі болуы керек:

- Әлемдік мәдени үдерістер контекстіндегі сәндік өнердің қазіргі жағдайы мен дамуының стратегиялық бағыттары туралы;
- Сәндік өнер саласындағы шығармашылық үдерістерді ұйымдастыру және басқару әдістері, жобалық қызметтің негіздері және кәсіби өзара әрекеттестіктің заманауи нысандары туралы;
- Өнердің дамуындағы заманауи үрдістер, шығармашылық және жобалық қызметті ұйымдастырудың әдістері мен нысандары жөніндегі теориялық және практикалық білімдер кешенін меңгеру арқылы сәндік өнер саласындағы кәсіби қызмет туралы.

Білуі керек: сәндік өнердің теориялық және әдіснамалық негіздерін; көркем мәдениет пен өнердің дамуының негізгі заңдылықтарын; көркемдік жобалау мен шығармашылық үдерістің қағидаттарын; кәсіби қызметте қолданылатын заманауи әдістер мен технологияларды; шығармашылық жобаларды ұйымдастыру мен іске асыруға қойылатын талаптарды.

Қолынан келуі қажет: сәндік өнер саласындағы құбылыстар мен үдерістерді сыни тұрғыдан түсініп, талдай білуі; шығармашылық шешімдерді дәлелді түрде негіздеп, кәсіби қызмет нәтижелерін ұсына білуі; кәсіби және шығармашылық міндеттерді шешуде заманауи тәсілдер мен құралдарды қолдана білуі.

Дағдылары болуы керек: сәндік өнер саласындағы кәсіби қызметте заманауи әдістер мен құралдарды қолдану; шығармашылық және көркем жобаларды әзірлеу, ұйымдастыру және іске асыру; кәсіби ақпаратты іздеу, талдау, жүйелеу және интерпретациялау; шығармашылық қызмет нәтижелерін кәсіби ортада таныстыру және ілгерілету; шығармашылық үдеріс қатысушыларымен және кәсіби қауымдастықпен тиімді өзара әрекеттесу.

Күзиретті болу керек: сәндік өнер мен көркем мәдениет саласындағы заманауи үдерістер мен құбылыстарды кәсіби тұрғыдан бағалау мәселелерінде; заманауи әлеуметтік-мәдени және кәсіби сұраныстарды ескере отырып, сәндік өнерді дамытудың перспективалық бағыттарын айқындауда; отандық және шетелдік тәжірибені талдау негізінде кәсіби міндеттерді шешуде негізделген шешімдер қабылдауда; кәсіби қызметті мәдени, білім беру және шығармашылық ортаның заманауи талаптарына бейімдеуде; кәсіби дамуы үшін интеллектуалдық және шығармашылық әлеуетті тиімді пайдалануда.

2. Қабылдау емтиханына «Магистратура мен PhD докторантураға

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 5 из 12

қабылдау туралы Ережеге» сәйкес келесі емтихан түрлері кіреді:

- Ауызша емтихан (таңдалған билетке жауап беру);
- Жобаны қорғау. Жобаның тақырыбы түсушілермен анықталады.

II. Пән атауы және олардың негізгі бөлімдері

1.«Бейнелеу өнері тарихымен теориясы» пәні

Көркем шығарманы толық мәнді түйсіне білуге тәрбиелейтін пәндердің бірі – «Бейнелеу өнерінің тарихы мен теориясы». Себебі өнер тарихы сабағының мақсаты студенттерге бейнелеу өнерінің тарихи және теориялық даму процесі жөнінде тереңірек білім алып, көркем шығарманы талдауға және ол туралы өз пікірін сауатты жеткізе білуге үйрету.

Теориялық мәселелерді талдау барысында сонымен бірге мынадай проблемаларға көңіл бөле отырып, міндеттер қояды:

- бейнелеу өнер (кескіндеме, графика, мүсін өнері) мен бейнесіз, пластикалы-кеңістіктік өнер(қолөнері, дизайн, сәулетөнері), жалпы өнер түрлерінің ажыратылуы мен жіктелуі арасындағы сипаттық айырмашылықтарға мән беру және осы ерекшеліктерді жеке проблема ретінде қарастыра отырып, салыстырмалы талдаулар жасау;
- көркемөнердің синтездік қасиетін ескеру: мәдени құбылыстың ұлттық сипаты, форма мен образдың табиғи үйлесімділігі, уақыт ырғағында шыңдалып, тарихи бейімделудің негізінде рухани, мәдени, діни, дүниетанымдық және психологиялық, әлеуметтік тәжірибелерге байланысты қалыптасады.

«Бейнелеу өнері тарихы мен теориясы»пәні бойынша емтихан сұрақтары:

1. Есік қорғанынан табылған «Алтын адамның» қазақ руханиятындағы тарихи-мәдени маңызы.
- 2.1960-жылдардағы Қазақстан суретшілерінің шығармашылығындағы ұлттық стильдік бағыттар мен ізденістер.
3. Кеңестік кезеңдегі Қазақстандағы бейнелеу өнерінің даму ерекшеліктері.
4. Сақтар дәуіріндегі өнердің көркемдік және символикалық ерекшеліктері.
5. Қазақтың ұлттық қолданбалы өнерінің негізгі ерекшеліктері мен көркемдік мәні.
6. Дәстүрлі қазақ қолөнерінің негізгі түрлері, олардың көркемдік-стильдік ерекшеліктері мен технологиялық сипаты.
7. XX ғасырдағы қазақтың сәндік-қолданбалы өнерінің даму кезеңдері мен ерекшеліктері.
8. Қазақстан бейнелеу өнеріндегі авангардизм бағытының қалыптасуы және оның көркемдік ерекшеліктері.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 6 из 12

9. Тәуелсіз Қазақстан кезеңіндегі бейнелеу өнердің дамуы және қазіргі бағыттары.
10. Қазақ сәндік-қолданбалы өнерінің белгілі шеберлерінің шығармашылық жетістіктері.
11. Ежелгі Рим бейнелеу өнерінің тарихи маңызы.
12. XX ғасырдағы Батыс Еуропа өнерінің негізгі бағыттары: көркемдік тұжырымдамалары мен эстетикалық қағидаттары.
13. Импрессионизм және Постимпрессионизм ағымдарының өнердегі жаңашылдықтары.
14. Ежелгі Грек көркемөнерінің тарихи маңызы мен классикалық өнерге қосқан үлесі.
15. Романтизм мен реализмнің көркемөнерде пайда болуы және олардың айырмашылықтары.
16. Ежелгі Шумер көркемөнерінің рәміздік мазмұны мен рухани маңызы.
17. Ежелгі Египет көркемөнеріндегі рәміздер мен олардың мағынасы.
18. Бейнелеу өнеріндегі модернизм мен постмодернизмнің қалыптасуы, даму кезеңдері және көркемдік ерекшеліктері.
19. Бейнелеу өнеріндегі академизм мен классицизмнің даму ерекшеліктері.
20. Бейнелеу өнеріндегі стильдер мен ағымдар: пайда болу тарихы мен көркемдік сипаты.
21. Ислам өнерінің қайта өрлеу кезеңі және оның көркемдік жетістіктері.
22. Ежелгі Қытай көркемөнерінің қалыптасуы, эстетикалық қағидаттары және көркемдік ерекшеліктері.
23. Бейнелеу өнерінің жанрлары мен олардың ерекшеліктері.
24. Батыс Еуропадағы Қайта өрлеу дәуірі өнерінің гуманистік идеялары және көркемдік ерекшеліктері.
25. Ежелгі Үнді көркемөнері және оның Ұлы Моголдар кезеңіндегі өнерінің ерекшелігі.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

1. Лободанов, А.П. Семиотика искусства: история и онтология [Текст]: Учебное пособие / А.П. Лободанов.- 2-е изд.- М.: Московский университет, 2013.- 680 с.- (Классический университетский учебник).
2. Моран А. История декоративно-прикладного искусства. М., 1982.
3. Соколов Т.М. Орнамент-почерк эпохи. Л.: Аврора, 1972.
4. Орнамент всех времен и стилей. В2-хт. М.: арт-Родник, 2002.
5. Пювеев Д. Орнамент кочевых народов // ДИСССР. 1971.8
6. Федоров-Давыдов Г.А. Искусство кочевников. Золотая роды. М.: Искусство, 1976
7. Байжигитов Б.К. Бейнелеу өнеріндегі философиялық проблемалар.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі		Стр. 7 из 12

Алматы; ғылым, 1988

8. Козлов В.Н. «Основы художественного оформления текстильных изделий» Учебник дл ВУЗов, Москва, Легкая и пищевая промышленность 1981

9. Козлова Т.В. Основы художественного проектирования изделий из кожи. М., 1975.

Козлова Т.В. Культура современного костюма. М., 1977.

10. Козлов В.Н. Моделирование женского платья из ткани с рисунком полос. М., 1961.

11. Маргулан А., «Казахское Декоративно-Прикладное искусство том I, II, III»

12. Акишев К., «Древнее золото Казахстана», Алматы: өнер, 1993

13. Ибраева К.Т., «Казахский орнамент», Алматы: өнер, 1994г.

14. Прусс И. Е. Западно европейское искусство XVII века. Москва; Дрезден, 1974.

15. Каган М.С. О прикладном искусстве, Л., 1961.

16. Герчук Ю. Что такое орнамент-Декоративное искусство, 1978, 1, с.29-31.

17. Шубников А.В., Копчик В.А. Симметрия в науке и искусстве. Л., 1972.

18. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. М., 1974.

19. Розенблюм Е. Художник в дизайне. М., 1974.

20. Шугаев В.М. Орнамент на ткани. М., 1969.

21. Борисовский Г.Б. Красота и стандарт. М., 1968.

22. Раппопорт С.Х. Неизобразительные формы в декоративном искусстве. М., 1968

2. «Түс теориясы» пәні

Түр-түстің сыры мен қазірде көптеген—физиология, психология, химия, лингвистика және өнертану, түстану сияқты ғылым салалары айналысуы оның табиғатының күрделілігін көрсетеді. Түр-түстің табиғатын білу, құрамын, эталонын анықтау, қабылдау—барлық салаға, соның ішінде білім беру саласына да қажетті, практикалық маңызы зор проблема. Сондықтан бұның бәрі түр-түсті ғылымның бүгінгі қол жеткен табыстарына сүйене отырып зерттеп, талдауды қажет етеді.

Суретшінің құзырында ғажайып табиғаттың әр түрлі түстік реңін дәл бере алатындай бояулар жоқ. Бірақ кәсіби мамандар түстердің өзара байланысы жөніндегі терең теориялық білімдерді қолдана отырып және көзбен қабылдау ерекшелігіне сүйене отырып, бейнелеудің міндеттерін шешеді. Сондықтан жас суретшінің әр заттың табиғи түсін бере алмауы айқын болады, яғни оның заттың әрбір түсін бейнелеудегі әрекеті мүмкіншілігінің аздығы айқын бола бастайды.

Бұл бағдарлама суретшінің шығармашылық және композициялық жұмыстарында тұтастықты қалыптастырады және студенттердің көркем-

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 8 из 12

образдк ойын өсіреді, шығармашылық ізденістерін дамытады. Оқу кезінде студент көркем-сурет тілдерінің маңызды және негізгі жақтары мен таныса отырып, кескіндік бейнелеу заңдылықтары, композициялық ойлау қабілеті, эмоционалды-қамту жүйесі туралы білім алады.

Жалпы бағдарламаның мақсаты - кескіндемені студенттердің меңгеруі, көркем-суреттік ойының дамуы, өзіндік бейнелеп жазу манерасының пайда болуы, майлы бояу, акварель, темпера, гуашь бояуларының әдіс-тәсілдерін үйренуі, жеткілікті деңгейде білімалуы, болашақта білікті шебер суретші болуына көмектеседі.

«Түс теориясы» пәні бойынша емтихан сұрақтары

1. Хроматикалық және ахроматикалық түстердің айырмашылығы қандай?
2. Түс теориясы ғылымының мақсаты мен міндеттері қандай?
3. Түс спектрі дегеніміз не?
4. Түстегі «колорит» ұғымын қалай түсінесіз?
5. «Ұлттық түс» ұғымы нені білдіреді?
6. Түстің негізгі қасиеттерін атаңыз және сипаттаңыз.
7. Қарама-қарсы түстер дегеніміз не?
8. Туыс (жақын реңкті) түстер дегеніміз не?
9. Әр түстің қандай эмоционалды және мәдени мағынасы бар?
10. Түстер адам психикасына қалай әсер етеді?
11. Монохромды түс дегеніміз не және ол өнер туындыларында қалай қолданылады?
12. Картинада көркем бейненің қалыптасуында түстің рөлі қандай?
13. Түс туралы ғылымның қалыптасуына үлес қосқан ғалымдарды атаңыз.
14. Қарама қарсы түстердің үйлесуі ерекшелігі қандай?
15. Түстердің психологиялық әсері мен арттерапиялық қасиеттері қандай?
16. Қарама қарсы түстердің қайшылығы дегеніміз не?
17. Түстің қанықтылығы, реңкі және жарықтылығы ұғымдарын түсіндіріңіз.
18. Негізгі түстер (қызыл, көк, сары) неге негізгі деп аталады?
19. Ньютон түстер туралы қандай жаңалық ашты?
20. Түстердің семантикасы қандай мәдени, психологиялық, философиялық негіздерге сүйенеді?
21. Қосымша түстер қалай пайда болады?
22. Адам түсті қалай көреді және қабылдайды?
23. Бейнелеу өнерінің дамуындағы түстерді зерттеудің рөлі қандай?
24. Қарама-қарсы және қосымша түстер ұғымның айырмашылығы қандай?
25. Суреттегі колористика ұғымы нені білдіреді?

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 9 из 12

1. Омельяненко, Е.В. Цветоведение в колористика [Текст]: Учебное пособие / Е.В. Омельяненко.- 3-е изд., испр. и доп.- СПб: Лань, Планета Музыки, 2014.- 104 с.-
2. Моллика, П. Теория цвета: Настольный путеводитель: от базовых принципов до практических решений [Текст] / П. Моллика; Пер. с англ. Д.А Прокофьева.- М.: КоЛибри, Азбука-Аттикус, 2021.- 64 с.
3. Ломов, С.П. Цветоведение [Текст]: учебное пособие / С.П. Ломов, С.А. Аманжолов.- М: Изобразительное искусство, 2015.- 144 с.+CD.
4. Бесчастнов, Н.П.Цветная графика [Текст]: Учебное пособие / Н.П. Бесчастнов.- М: ВЛАДОС, 2014.- 176 с.+48. 33.
5. Рескин, Д. Теория красоты / Джон Рескин.- М: Рипол Классик, 2019.- 288
6. Ходж, С. Главное в истории искусств: Ключевые работы, темы направления, техники / Сьюзи Ходж; пер с англ Е. Дубровский.- М.: Манн, Иванови Ферберг, 2019.- 224 с.
7. Бикташева, Н.Р.
Технический рисунок специальность "дизайн костюма" [Текст]: Учебно-методические пособие / Н.Р. Бикташева.- СПб: Лань, Планета Музыки, 2016.-
8. Поморов, С.Б. Живопись для дизайнеров и архитекторов [Текст]: Учебное пособие / С.Б. Поморов, С.А. Прхоров, А.В. Шадулин.- СПб: Лань, Планета Музыки, 2015.- 104 с.ил.
9. Калмыкова, Н.В. Дизайн поверхности [Текст]: Композиция пластика графика колористика / Н.В. Калмыкова, И.А. Максимова.- М: КДУ, 2015.- 154 с.
10. Ломов, С.П. Цветоведение [Текст]: учебное пособие / С.П. Ломов, С.А. Аманжолов.- М: Изобразительное искусство, 2015.- 144 с.+CD.
11. Луговой, В.П. Технология изготовления ювелирных и художественных изделий [Текст]: Учебное пособие / В.П. Луговой.- Ростов н/Д: Феникс, 2018.- 502 с.
12. Лагутенков, А.А. Драгоценные камни. Ювелирные секреты [Текст] / А.А. Лагутенков.- М: АСТ, 2018.- 192 с.
13. Плеханова, Е.О. Словарь костюма, текстильного и ювелирного искусства [Текст]: Учебное пособие / Е.О. Плеханова.- 3-е изд., стер.- СПб: Лань : Планета музыки, 2021.- 168 с.
14. Долгих Н.Н. Цветоведение и колористика: учебно-методическое пособие / Долгих Н.Н. — Томск — Издательский Дом ТГУ, 2016. — 196 с.

3.«Композиция негіздері» пәні

«Композиция негіздері» пәні – студенттерге көремдік-шығармашылық білім беру жүйесінің негізгі бөлімі. Композициялық жұмыста – суретші қоршаған орта құбылыстарын көркем сезініп орналастыра білуді үйренеді.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 10 из 12

Бейнелеу өнерінің әртүрлі түрлері композицияны өзіндік арнайы көркемдік мәдениетпен бейнелейді. Қолданбалы сәндік безендіру өнерінде нақтылықты бейнелегенде образдылықжәне сәндік суретпен көрсетеді.

Композициялық көрініс – бірінші ден арнайы композициялық білімді талап етеді. Қолданбалы-сәндік өнерінің жалпы облысы гобелен, кілем, мата, ши, киіз, жібек матадағы сурет, орамалдар мен тағы басқа тоқыма бұйымдарды, қыш, ағаша, зергерлік бұйымдарды ұсынады. Сәндік өнер бұйымдарды жаңа өмір талабына сай безендіре білу керек. Сәндік суреттердің жаңаша туындауы мәдениеттің дамуына негізгі шығармашылық қадамы болып табылады. Осы проблеманы шешуге оқу процессінде шығармашылық, композициялық жұмыс негізгі орын алады. Сәндік өнерінің ою-өрнек композициясын үйрету «Композиция негіздері» базистік білімінен басталады.

«Композиция негіздері» пәні бойынша емтихан сұрақтары

1. Ою-өрнек өнеріндегі негізгі заңдар мен заңдылықтарды сипаттаңыз.
2. Динамикалы композицияның көркемдік ерекшеліктерін түсіндіріңіз.
3. Статикалы композицияның басты белгілері мен көркемдік рөлін баяндаңыз.
4. Өрнек элементтерінің композициялық заңдылықтарға бағыну ерекшеліктерін көрсетіңіз.
5. Композицияда контраст (қарама-қарсылық) заңдылықтарының қолданылу жолдарын түсіндіріңіз.
6. Композиция ұғымына анықтама беріңіз және оның бейнелеу өнеріндегі рөлін түсіндіріңіз.
7. Ою-өрнек түрлерін атаңыз және олардың композицияда орналасу жолдарын түсіндіріңіз.
8. Композиция құрылымының негізгі элементтерін атаңыз және олардың қызметін сипаттаңыз.
9. Ою-өрнек өнерінде ырғақтың (ритм) алатын орнын түсіндіріңіз.
10. Композицияның негізгі заңдары мен ережелерін атап, олардың көркемдік маңызын түсіндіріңіз.
11. Композицияның негізгі заңдарын атап, олардың көркем шығарма құрылымындағы рөлін түсіндіріңіз.
12. Заттық ою-өрнек ұғымын түсіндіріңіз және оның түрлеріне мысал келтіріңіз.
13. Композицияда контраст пен бағыну заңын сипаттап, олардың бір-бірімен байланысын түсіндіріңіз.
14. Композицияда қолданылатын графикалық тәсілдерді атаңыз және олардың мәнін түсіндіріңіз.
15. Ою-өрнектердің жіктелуін атаңыз және әр түрінің көркемдік

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 11 из 12

сипаттамасын беріңіз.

16. Контраст ұғымын анықтаңыз және оның композициялық көркемдік әсерін сипаттаңыз.

17. Композицияның метрлік (ырғақты) құрылуын жасаудың тәсілдерін түсіндіріңіз.

18. Сәндік өнердегі симметрия мен асимметрияның рөлін және қолдану ерекшеліктерін түсіндіріңіз.

19. Композиция ұғымына анықтама беріңіз және оның өнердегі қызметін сипаттаңыз.

20. Динамикалық раппортты композициялар дегеніміз не?

21. Ахроматикалық раппортты композициялар дегеніміз не?

22. Ою-өрнек композициясындағы тепе-теңдік заңының көркемдік мәнін түсіндіріңіз.

23. Ою-өрнек пен рәміздік бейнелердің айырмашылығын түсіндіріңіз.

24. Сәндік-қолданбалы өнердегі композицияның өзіндік ерекшеліктерін сипаттаңыз.

25. Сәндік өнердегі статика мен динамика ұғымдарының көркемдік ерекшеліктерін түсіндіріңіз.

III. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

1. Моран А. История декоративно-прикладного искусства. М., 1982. 71.
2. Соколов Т. М. Орнамент – почерк эпохи. Л.: Аврора, 1972.
3. Орнамент всех времен и стилей. В2-хт. М.: арт-Родник, 2002.
4. Федоров-Давыдов Г. А. Искусство кочевникови Золотая орды. М.: Искусство, 1976
5. Байжигитов Б. К. Бейнелеу өнеріндегі философиялық проблемалар. Алматы; ғылым, 1988
6. Козлов В. Н. «Основы художественного оформления текстильных изделий» Учебник дл ВУЗов, Москва, Легкая и пищевая промышленность 1981
7. Козлова Т. В. Основы художественного проектирования из делий из кожи. М., 1975.
8. Козлова Т. В. Культура современного костюма. М., 1977.
9. Козлов В. Н. Моделирование женского платья из ткани с рисунком полос. М., 1961.
10. Маргулан А., «Казахское Декоративно-Прикладное искусством I, II, III»
11. Акишев К., «Древнее золото Казахстана», Алматы: өнер, 1993
12. Ибраева К. Т., «Казахский орнамент», Алматы: өнер, 1994г.
13. Прусс И. Е. Западно европейское искусство XVII века. Москва; Дрезден, 1974.
14. Каган М. С. О прикладном искусстве, Л., 1961.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 12 из 12

15. Герчук Ю.Что такое орнамент-Декоративное искусство,1978, ·1,с.29-31.
16. Арнхейм Р.Искусство и визуальное восприятие. М.,1974.
17. Розенблюм Е. Художник в дизайне. М.,1974.
18. Шугаев В.М. Орнамент на ткани.М.,1969.
19. Алонов, Ю.Г. Композиционное моделирование. Курс объемно-пространственного формообразование в архитектуре [Текст] / Ю.Г. Алонов, Д.Л. Мелодинский.- М.: Академия, 2015.- 224
20. Әбдуалиева, Ш. Тоқыма өріліміне жетекшілік [Мәтін]: Оқу құрал / Ш. Әбдуалиева.- Алматы, 2013.- 190 б.
21. Муканов, М.Ф. Национальные художественные образы в искусстве современного казахского гобелена [Текст]: Учебное пособие. Краткий курс / Малик Флоберович Муканов.- Алматы: Fortress Каз НАИ им Т.К.Жургенова, 2019.- 156с.- (МКиСРК).
22. Тохтабаева, Ш.Ж. Этнокоды в декоративно-прикладном искусстве казахов [Текст] / Ш.Ж. Тохтабаева.- Алматы: Ғылым ордасы, 2017.- 124 с.
23. Қазақ өнері. Бес томдық [Мәтін]. Т 2. Халықтық және қолданбалы-сәндік өнер: Альбом.В трех языках / құраст.Қ.Мұратаев.- Алматы: Елнұр, 2013.- 176 б.
24. Объемно-пространственная композиция [Текст]: Учебник / под ред.Степанов А.В.- М.: Архитектура -С, 2014.- 256 с.
25. Кандинский, В. Точка и линия на плоскости [Текст] / Василий Кандинский; пер. с нем. Е.Козиной.- СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2018.- 240с.

III. ЖОБА ҚОРҒАУ

Қазіргі таңда цифрландыру үдерісі қоғамның барлық саласын қамтып, инновациялық технологиялар мен жоғары технологиялық жобалардың маңызы айтарлықтай артып отыр. Осыған байланысты жобаның көркемдік шешімі оның идеясын көпшілік аудиторияға түсінікті әрі әсерлі түрде жеткізе алатындай ерекше болуы қажет.